

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 13 Ιουλίου 2020 με την εξής σύνθεση: Μαρία-Ελένη Σιδέρη αναπληρούσα την Πρόεδρο του 6ου Κλιμακίου (δυνάμει της υπ' αριθμ. 60/2020 Πράξης αναπλήρωσης του Προέδρου ΑΕΠΠ), Ειρήνη Αψοκάρδου-Εισηγήτρια και Μαργαρίτα Κανάβα Μέλη.

Για να εξετάσει την από 5-06-2020 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 706/9-6-2020 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στη ..., ..., αρ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ... (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής «παρεμβαίνουσα»), με έδρα την ..., ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. πρωτ. 19054/25-05-2020 απόφαση του Συντονιστή της αναθέτουσας αρχής, καθ' ο μέρος, κατόπιν έγκρισης του 1ου και 2ου Πρακτικού της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού, αναδείχθηκε προσωρινή μειοδότηρια η παρεμβαίνουσα για το Τμήμα 2 – ....

Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της ως άνω προσφυγής και τη διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

1.Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., το από 5-06-2020 αποδεικτικό τραπεζικής συναλλαγής της Τράπεζας ... για την πληρωμή του εν λόγω παραβόλου και εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»). Το ποσό του παραβόλου υπολογίζεται με βάση την προϋπολογισθείσα δαπάνη του Τμήματος 2 της σύμβασης, ήτοι 88.000 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή με την υπ' αριθμ. ... διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό με αντικείμενο την «Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για την κάλυψη των αναγκών των ... : α) ..., β) ... και γ) ... χωρικής αρμοδιότητας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ..., για χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών (έτος 2021)», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής, προϋπολογισθείσας συνολικά δαπάνης 487.320,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ο διαγωνισμός υποδιαιρείται σε τρία Τμήματα, ενώ προσφορές μπορούν να υποβληθούν για ένα, περισσότερα ή όλα τα Τμήματα.

3. Επειδή, η προκήρυξη της ως άνω σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 5.03.2020 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ την 10.03.2020 με ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε για το Τμήμα 3 αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ ....

4. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθ. 345 του ν. 4412/2016.

5.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 5-06-2020 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφέροντες μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

στις 26.05.2020, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή η προσφεύγουσα, ως προσφέρουσα της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχθηκε δεύτερη κατά σειρά μειοδοσίας, θεμελιώνει, καταρχήν, έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενη, ως προς το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας που προηγείται σε σειρά μειοδοσίας και έχει αναδειχθεί προσωρινή ανάδοχος, ερειδόμενο στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς του (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣΤΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

7. Επειδή στις 10-06-2020 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς την παρεμβαίνουσα δια μέσω της κεντρικής σελίδας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8.Επειδή με τη με αρ. 866/2020 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή στις 23-06-2020 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις απόψεις της στην ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, επί της υπό εξέταση προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε στην προσφεύγουσα αυθημερόν.

10. Επειδή η παρεμβαίνουσα κατέθεσε εμπροθέσμως στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 22-06-2020 με αρ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ ΠΑΡ. 843/2020 παρέμβαση δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 10-06-2020 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης, καθώς έχει κριθεί αποδεκτή η προσφορά της και έχει ανακηρυχθεί προσωρινή ανάδοχος και, ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης, ως προς την αποδοχή της προσφοράς της.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν για το Τμήμα 2 πέντε οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα υποβάλλοντας τις με αριθμ. συστήματος ... και ... προσφορές τους αντίστοιχα. Με το από 27-04-2020 1ο Πρακτικό της η αρμόδια Επιτροπή γνωμοδότησε την αποδοχή των προσφορών των οικονομικών φορέων και την πρόκρισή τους στο επόμενο στάδιο της διαδικασίας. Ακολούθως, με το από 29-04-2020 2ο Πρακτικό της η Επιτροπή γνωμοδότησε την αποδοχή των τριών εκ των συνολικά πέντε προσφορών των οικονομικών φορέων και την κατάταξη ως εξής: 1) παρεμβαίνουσα (προσωρινός μειοδότης), 2) προσφεύγουσα και 3) .... Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκαν τα ως άνω Πρακτικά.

13. Επειδή η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ειδικότερα, στην προσφυγή της ότι: « [...] ΠΡΩΤΟΝ: Η προσφορά της εταιρίας «...» έπρεπε να απορριφθεί διότι αποκλίνει, επί ποινή αποκλεισμού, από ουσιώδεις απαιτήσεις της διακήρυξης:

(Α). Στο άρθρο 92 με τίτλο «Περιεχόμενο προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής» του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «5. Ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης και ανεξάρτητα από το είδος της διαδικασίας που επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή: α) η αναθέτουσα αρχή, ζητά από τους οικονομικούς φορείς να αναφέρουν υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης, στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τις πληροφορίες/στοιχεία των σημείων α' έτος στ' της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και β) οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, στην προσφορά τους να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες/στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν.

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

3863/2010».

Στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 με τίτλο «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» ορίζεται ότι:

«1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.».

Στην Αιτιολογική Έκθεση του άρθρου 68 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» του Ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσης» αναφερόταν ότι: «(μ)ε την παρούσα διάταξη θεσπίζεται μία σειρά κανόνων προς διασφάλιση των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, οι οποίοι

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

απασχολούνται μέσω εταιρειών παροχής υπηρεσιών -εργολάβων στο Δημόσιο, ν.π.δ.δ., ..., καθώς και σε επιχειρήσεις Ιδιωτικού Τομέα και σε φυσικά πρόσωπα. Παράλληλα, συμβάλλει στη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τον εντοπισμό της αδήλωτης εργασίας και την αντιμετώπισή της. Κατά τις τελευταίες δεκαετίες, παρατηρείται στην αγορά εργασίας -και ιδιαίτερα στους τομείς καθαριότητας και φύλαξης –ραγδαία αύξηση της απασχόλησης μέσω εταιρειών παροχής υπηρεσιών -εργολάβων. Οι ελλείψεις της νομοθεσίας περί αυτής της μορφής απασχόλησης οδήγησε στην καταπάτηση στοιχειωδών δικαιωμάτων εργασίας, όπως είναι η μη καταβολή του νομίμου μισθού, η παραβίαση του νομίμου ωραρίου, αλλά και η έξαρση της ανασφάλιστης εργασίας. Από τη μη καταβολή εισφορών εκ μέρους των εργοδοτών, είτε λόγω απασχόλησης προσώπων τα οποία δεν εμφανίζονται στα στοιχεία που τηρούν για το σκοπό αυτό -ως έχουν υποχρέωση -οι εργοδότες (αδήλωτοι – ανασφάλιστοι εργαζόμενοι), είτε λόγω πλημμελούς ασφάλισης των ήδη ασφαλισμένων, καθώς και από αδυναμία είσπραξης των βεβαιωθείσων εισφορών προκύπτει εισφοροδιαφυγή. Ειδικότερα με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι, οι αναφερόμενοι φορείς όταν αναθέτουν ή προκηρύσσουν έργα φύλαξης ή καθαρισμού έχουν την υποχρέωση στην διακήρυξη να περιλαμβάνουν ως ζητούμενα τα υπό στοιχεία α' έως στ' της παραγράφου και οι εργολάβοι να αναφέρουν και αναλύουν, με ποινή αποκλεισμού, τα ίδια στοιχεία σε χωριστό κεφάλαιο της προσφορά τους. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα στις επιτροπές αξιολόγησης των προσφορών να αξιολογούν με επαρκή στοιχεία τις προσφορές και να μην παρατηρείται το φαινόμενο το συνολικό ποσό της προσφοράς να είναι μικρότερο εκείνου του μισθολογικού κόστους ...».

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι στις διακηρύξεις δημοσίων διαγωνισμών για παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, ως εν προκειμένω, ζητείται από τους εργολάβους, επί ποινή αποκλεισμού, η αναφορά των στοιχείων α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 68, η οποία αποσκοπεί στον έλεγχο από την αναθέτουσα αρχή ότι διασφαλίζονται τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων στις εταιρείες που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές.

(B). Στον όρο του άρθρου 2.4.4 της Προκήρυξης «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

οικονομικών προσφορών» (σελ. 41 από 145 της Διακήρυξης) ορίζεται ότι:

«.....Η προσφερόμενη τιμή δίδεται υποχρεωτικά σε ευρώ και πρέπει να προκύπτει με σαφήνεια από την οικονομική προσφορά, η οποία πρέπει να είναι διαμορφωμένη σύμφωνα με όσα ζητούνται από την παρούσα διακήρυξη.

Στην προσφορά τους οι υποψήφιοι, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι (θα επισυνάπτεται αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι).

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. Για λόγους σύγκρισης με ίσους όρους όλων των προσφορών τα φυσικά πρόσωπα που αυτοαπασχολούνται (ατομικές επιχειρήσεις, εταίροι, διαχειριστές ή μέλη Δ.Σ. Α.Ε.) οφείλουν σε κάθε περίπτωση κατά την οποία θα προσφέρουν εργασία στη σύμβαση να υπολογίσουν αμοιβή βάσει της ελάχιστης προβλεπόμενης από το νόμο.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. Για λόγους σύγκρισης με ίσους όρους όλων των προσφορών τα φυσικά πρόσωπα που αυτοαπασχολούνται (ατομικές επιχειρήσεις, εταίροι, διαχειριστές ή μέλη Δ.Σ. Α.Ε.) οφείλουν σε κάθε περίπτωση κατά την οποία θα προσφέρουν εργασία στη σύμβαση να υπολογίσουν οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τις προβλεπόμενες κρατήσεις ΕΦΚΑ.

στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο. ....

Β) Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω.: Για την αποτύπωση τους θα πρέπει επί ποινή απορρίψεως να συμπληρωθεί, να υπογράψει ψηφιακά και να υποβληθεί για κάθε τμήμα της παρούσας ο αντίστοιχος Πίνακας (Α για τα τμήματα 1 και 3 και Β για το τμήμα 2) του Παραρτήματος 2 με την ονομασία «Υποδείγματα Οικονομικής Προσφοράς». Τα σχετικά αρχεία θα υπάρχουν και σε μορφή doc μαζί με τα

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

υπόλοιπα αρχεία σε κάθε έναν από τους ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ....».

Στον όρο του άρθρου 2.4.6 της Προκήρυξης «Λόγοι απόρριψης προσφορών» (σελ. 45 από 145 της Διακήρυξης) ορίζεται ότι: «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.3 περ. γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους (παράδοσης κ.τ.λ.) και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.».

Περαιτέρω, στον όρο του άρθρου Παράρτημα 1 «Αναλυτική περιγραφή φυσικού αντικειμένου» (σελ. 75 έως 78 από 145 της Διακήρυξης) ορίζεται ότι:

«Α. Τετραγωνικά Μέτρα των ...

.....

Τμήμα 2: ... ..:

Καθαριότητα όλων των εξωτερικών χώρων του , οδοστρώματος, πεζοδρομίου, πρανή κατά μήκος του οδοστρώματος, έκτασης 50 στρεμμάτων περίπου

- Γραφεία κεντρικού κτιρίου ελέγχων και WC προσωπικού 170 τ.μ.
- Περίπτερα – Container ελέγχου των λωρίδων εισόδου και εξόδου από τη χώρα, 40 τ.μ. περίπου,

.....

Β. Πρόγραμμα Καθαριότητας ...

...

Τέλος, στον όρο του άρθρου ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 «Υποδείγματα οικονομικής προσφοράς» (σελ. από 82 έως 84 από 145 της Διακήρυξης) επισυνάπτονται τα Υποδείγματα Πίνακα Οικονομικής Προσφοράς.

(Γ). Κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ. ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

Περαιτέρω, σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο, λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχή της τυπικότητας, όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους, πολλώ, δε, μάλλον

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

όταν τίθενται ρητώς επί ποινή αποκλεισμού ή επί ποινή απαραδέκτου, οπότε τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν τον τρόπο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (βλ. Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009, ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΡΑΙΚΟΣ, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β΄ έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, 2017, σελ 195-197).

Η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. C-278/14, ..., σκ. 25 και Ψ-599/10, ... κλπ, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. C-278/14, ..., σκ. 27).

Εξάλλου, με την υπ΄ αριθ. 1118/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ κρίθηκε ότι: «(...) 17. Επειδή η προσφεύγουσα με την προσφυγή της υποστηρίζει προσκομίζοντας σχετικά προς επίρρωση των ισχυρισμών της τα εξής (...) Α) Η προσφορά της ως άνω επιχείρησης είναι κατ' αρχάς απορριπτέα, καθώς στο Κεφάλαιο β' της οικονομικής προσφοράς της, όπου βάσει της Διακήρυξης ρητά ζητείται να αναγραφεί, σε εφαρμογή του άρθρου 68 V. 3863/2010, ο αριθμός των εργαζομένων για την εκτέλεση του έργου, η εν λόγω επιχείρηση αντί να αναγράψει τον φυσικό ή δεκαδικό αριθμό που ζητείται, εσφαλμένα αντιγράφει και αναφέρεται στον πίνακα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι της Διακήρυξης. Με τον τρόπο αυτό όμως δεν καλύπτει τη ρητή -επί ποινή αποκλεισμού-υποχρέωσή της για ρητή αναγραφή του αριθμού των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. Από τα στοιχεία που παραθέτει δεν προκύπτει ρητά και με σαφήνεια ο ζητούμενος αριθμός εργαζομένων. Δηλαδή με το να αναφέρει πόσα άτομα θα απασχολούνται σε κάθε βάρδια κατά τις ώρες φύλαξης που απαιτούνται από τη διακήρυξη, δεν απαντά στο πόσα άτομα εν τέλει θα απασχοληθούν συνολικά για την εκτέλεση του έργου. Ο ισχυρισμός μου αυτός γίνεται εύκολα κατανοητός, μελετώντας τις ακόλουθες περιπτώσεις, οι οποίες συνάγονται από την ίδια τη δήλωση του οικονομικού φορέα στο Κεφάλαιο Β' της οικονομικής του προσφοράς ήτοι: Για την εγκατάσταση ....., σε εφαρμογή του άρθρου 68 ν. 3863/2010, ο οικονομικός φορέας στην ουσία δηλώνει ότι για φύλαξη από Δευτέρα έως

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

Κυριακή με ωράριο 15.00-23.00 θα απασχολήσει 1 άτομο. ....Επειδή επομένως δεν μπορεί κάποιος να σκεφτεί ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας συνομολογεί την εκ μέρους του πρόθεση παραβίασης των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, κατά την εκτέλεση του έργου, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι απλά η εταιρεία δεν δήλωσε, όπως είχε υποχρέωση, ρητά και με ορισμένο τρόπο, τα άτομα που θα απασχολήσει για την εκτέλεση του έργου. Η εν λόγω πλημμέλεια δε, είναι τέτοιας φύσης που δεν μπορεί να καλυφθεί παραδεκτά με περαιτέρω επεξήγηση, με παραπομπή σε άλλα έγγραφα ή κατόπιν μαθηματικών υπολογισμών, οι οποίοι δεν προκύπτουν σαφώς από το ίδιο το κείμενο της δήλωσης. .... Ως εκ τούτου στην περίπτωση αυτή η παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας είναι αναμφισβήτητη. Άρα, από όποια σκοπιά και αν μελετηθεί, η δήλωση αυτή πάσχει από ακυρότητα. Από τη μία σκοπιά (αυτή της αοριστίας), λόγω της ως άνω πλημμέλειας, δεν καλύπτεται ο αιτιολογικός σκοπός της σχετικής -επί ποινή αποκλεισμού-νομοθετικής διάταξης, που δεν είναι άλλος από τη δυνατότητα ελέγχου εκ μέρους της αναθέτουσας αρχή ότι οι εταιρείες, που συμμετέχουν στους διαγωνισμούς, τηρούν απαρέγκλιτα και σέβονται τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων τους. Από την άλλη σκοπιά, σε κάποιες εγκαταστάσεις, συνομολογείται η πρόθεση παραβίασης των εργατικών και ασφαλιστικών διατάξεων. Σε κάθε περίπτωση, παραβιάζοντας ρητή διάταξη του νόμου και της διακήρυξης, που έχουν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, η προσφορά της κατέστη άνευ άλλου τινός υποχρεωτικά απορριπτήα (...) 70. Επειδή, ως πρώτο λόγο κατά της τρίτης παρεμβαίνουσας η προσφεύγουσα προβάλλει την μη αναγραφή του αριθμού των εργαζομένων κατά σαφή παράβαση του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 και του οικείου όρου της διακήρυξης που παραπέμπει στην εφαρμογή του. 71. Επειδή, είναι θεμιτός και σύμφωνος με την αρχή της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ο αποκλεισμός υποψηφίου λόγω μη τήρησης υποχρεώσεων που απορρέουν από τα σχετικά με τη διαδικασία έγγραφα και την ισχύουσα εθνική νομοθεσία καθόσον είναι σαφής (βλ. εξ αντιδιαστολής Απόφαση ....., C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51, όπου κρίθηκε ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τήσεως από τον

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας), πολλώ δε μάλλον όταν ο σχετικός όρος τίθεται επί ποινή αποκλεισμού. 72. Επειδή, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρ. 102 παρ. 3 και του άρ. 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή των υποβληθεισών προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

καλέσουν κατ' άρ. 102 παρ. 1 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί υπό προϋποθέσεις η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ). 73. Επειδή, καθίσταται σαφές ότι δεν χωρεί συμπλήρωση επί στοιχείου προσφοράς, που απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού, καθιερώνοντας δέσμια υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να αποκλείσει τη σχετική προσφορά. Άλλως, καθ υπέρβαση των προϋποθέσεων του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 θα παρείχετο με το αίτημα προς συμπλήρωση της εν λόγω έλλειψης, η δυνατότητα στην εν λόγω συμμετέχουσα να προβεί σε ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς της. Επομένως, ο εν λόγω προβαλλόμενος λόγος κρίνεται ως βάσιμος. (...)

(Δ). Στην υπό κρίση περίπτωση, η εταιρία «...» έχει υπολογίσει εσφαλμένα τα τετραγωνικά μέτρα ανά άτομο. Συγκεκριμένα στο αρχείο pdf με τίτλο «Πίνακας οικονομικής προσφοράς (...)» αναφέρει ότι: «5,56 στρέμματα ανά άτομο για εξωτερικούς χώρους & 23,33 τ.μ. ανά άτομο για εσωτερικούς χώρους».

Όμως, σύμφωνα με την διακήρυξη (σελ. 75 από 145) τα συνολικά μέτρα για καθαρισμό των εξωτερικών χώρων είναι έκτασης 50 στρεμμάτων, τα Γραφεία κεντρικού κτιρίου ελέγχων και WC προσωπικού έκτασης 170 τ.μ. και τα Περίπτερα – Container ελέγχου των λωρίδων εισόδου και εξόδου από τη χώρα έκτασης 40 τ.μ. περίπου. Τα ελάχιστα δε άτομα είναι 1 άτομο τετράωρης πρωινής απασχόλησης για κτηριακούς χώρους, 2 άτομα οκτάωρης πρωινής απασχόλησης για κτηριακούς και εξωτερικούς χώρους και 1 άτομο τετράωρης απογευματινής απασχόλησης για κτηριακούς και εξωτερικούς χώρους (σελ. 77-78 από 145 της διακήρυξης).

Συνεπώς:

- 1 άτομο 4ωρο πρωινής απασχόλησης για κτηριακούς χώρους = 210τ.μ.
- 1 άτομο 4ωρο απογευματινής απασχόλησης για κτηριακούς και εξωτερικούς χώρους = 210τμ και επιπλέον όσα τ.μ. απαιτούνται για τη συντήρηση του περιβάλλοντα χώρου

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

• 2 άτομα θωρα πρωινής απασχόλησης για κτηριακούς και εξωτερικούς χώρους

Άρα, για τους εσωτερικούς χώρους έκτασης 210τμ /2 άτομα = 105 τ.μ. ανά άτομο και για τους εξωτερικούς χώρους έκτασης 50 στρέμματα /2 άτομο = 25 στρέμματα εξωτερικών χώρων ανά άτομο.

Εν προκειμένω, ακόμα και αν γινόταν ο υπολογισμός χωρίς να διαχωριστούν τα τετραγωνικά μέτρα ανά βάρδιες πρωί και απόγευμα, η εταιρεία «...» δήλωσε ότι θα απασχολεί 6 άτομα ημερησίως, οπότε θα επιμεριζόταν κατ' ελάχιστο σε κάθε εργαζόμενο : 210τ.μ. /6 άτομα = 35 τ.μ. για εσωτερικούς χώρους και 50 στρέμματα/ 6 άτομα = 8,333 στρέμματα για εξωτερικούς χώρους.

Επομένως, η προσφορά της αποκλίνει από τις τεχνικές προδιαγραφές διότι δηλώνει ότι ημερησίως θα καθαρίζει λιγότερα τετραγωνικά μέτρα από τα προβλεπόμενα. Εξάλλου, με το απόσπασμα πρακτικών της υπ' αριθ. 7ης/11.03.2020 Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, επί του ίδιου ζητήματος, αποφασίστηκε ότι (ΣΧΕΤ. 1):

«.... Η Επιτροπή Διενέργειας – Αξιολόγησης ....προτείνει: α) την απόρριψη της μειοδότηρας εταιρείας ..., καθώς δεν έχουν υπολογιστεί σωστά τα τετραγωνικά μέτρα ανά άτομο (417,91τ.μ. αντί των 526,65τ.μ.) και κατά συνέπεια ο αριθμός των ατόμων με φυσική παρουσία.

β) την πρόκριση της εταιρείας ... στο επόμενο στάδιο, αυτό της προσκόμισης δικαιολογητικών κατακύρωσης.....

Αποφασίζει ομόφωνα

Την έγκριση του υπ' αρ. πρωτ. 4930/10-03-2020 πρακτικού αξιολόγησης οικονομικών προσφορών των τριών συμμετεχουσών εταιρειών στο πλαίσιο διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τρεις (3) μήνες ανάδειξης αναδόχου υπηρεσιών καθαριότητας χώρων Νοσοκομείου και Ξενώνα .....».

Ως εκ τούτου, η προσφορά της εταιρείας «...» πρέπει να απορριφθεί διότι αποκλίνει από ουσιώδεις απαιτήσεις της διακήρυξης.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...» καθίστατο ζημιογόνος με το μη συνυπολογισμό εύλογου διοικητικού κόστους.

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

(Α). Στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 με τίτλο «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» ορίζεται ότι: «...Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι..... (5). Στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα που απασχολούν πάνω από πενήντα (50) άτομα και υποχρεούνται από την κείμενη νομοθεσία, τον οργανισμό ή τον κανονισμό τους να προβαίνουν σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με διακήρυξη, εφαρμόζονται οι προηγούμενες παράγραφοι. Όταν δεν έχουν τέτοια υποχρέωση και συνάπτουν σύμβαση εργολαβίας του περιεχομένου της παραγράφου 1, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου».

Στο Ν. 3850/2010 όπως ισχύει, ορίζεται: «Άρθρο 8 «Υποχρέωση απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας της επιχείρησης»: 1. Στις επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζομένους ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας, σύμφωνα και με το άρθρο 12 παράγραφος 4. 2. Στις επιχειρήσεις που απασχολούν 50 και άνω εργαζομένους, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, σύμφωνα με το κεφάλαιο Β' του παρόντος.(...) Άρθρο 9 Παροχή υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης: 1. Ο εργοδότης προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του παρόντος για υποχρέωση χρησιμοποίησης υπηρεσιών τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας ή/και σε ιδιαίτερα προβλήματα υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, δύναται να επιλέξει μεταξύ της ανάθεσης των καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας ή/και ιατρού εργασίας σε εργαζομένους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή της σύναψης σύμβασης με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ. Υ.Π.Π.) του άρθρου 23 ή συνδυασμό μεταξύ αυτών των δυνατοτήτων.(...) «Άρθρο 21 Χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας 1. Καθορίζεται ο

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

ετήσιος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας για κάθε μια από τις κατηγορίες επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων και εργασιών του άρθρου 10, σε ώρες ανά εργαζόμενο ως εξής: α) Κατηγορία Α' Ωρες ετήσιας απασχόλησης ανά εργαζόμενο Αριθμός εργαζομένων Τεχνικός ασφάλειας Ιατρός εργασίας έως 500 3,5 0,8 501 έως 1.000 3,0 0.8 1.001 έως 5.000 2,5 0.8 5.001 και άνω 2,0 0.8 β) Κατηγορία Β' Ωρες ετήσιας απασχόλησης ανά εργαζόμενο Αριθμός εργαζομένων Τεχνικός ασφάλειας Ιατρός εργασίας έως 1.000 2.5 0,6 1.001 έως 5.000 1.5 0,6 5.001 και άνω 1,0 0,6 γ) Κατηγορία Γ' Ωρες ετήσιας απασχόλησης ανά εργαζόμενο Αριθμός εργαζομένων Τεχνικός ασφάλειας Ιατρός εργασίας 2. Σε κάθε περίπτωση απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας ο ελάχιστος πραγματικός χρόνος ετήσιας απασχόλησης για τον καθένα χωριστά δεν μπορεί να είναι μικρότερος των:

α) 25 ωρών ετησίως για επιχειρήσεις, που απασχολούν μέχρι 20 άτομα,
β) 50 ωρών ετησίως για επιχειρήσεις, που απασχολούν από 21-50 άτομα και
γ) 75 ωρών ετησίως για επιχειρήσεις, που απασχολούν περισσότερα από 50 άτομα.» (...»).

(B). Στον όρο του άρθρου 2.4.4 της Προκήρυξης «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» (σελ. 41 από 145 της Διακήρυξης) ορίζεται ότι: «...Επίσης οικονομικός φορέας υποχρεωτικά θα αναφέρει στην προσφορά του: εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, δεν θα υπολογισθεί η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%. Στο διοικητικό κόστος περιλαμβάνεται και κάθε τακτική ή έκτακτη δαπάνη που έχει χαρακτήρα εφάπαξ καταβολής και δεν επιβαρύνει ποσοστιαία την εργατική αμοιβή. Τα ποσά και τα ποσοστά δεν μπορούν να είναι μηδενικά, αλλά εύλογα και να μπορούν να εξηγηθούν ικανοποιητικά. Η προσφορά απορρίπτεται αν το εργολαβικό κέρδος θέτει σε κίνδυνο την ορθή εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τους κανόνες της κοινής πείρας και λογικής, των συναλλακτικών ηθών και της επιστήμης...»

(Γ). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι συμμετέχοντες σε διαγωνισμό οφείλουν να υπολογίζουν με την υποβολή της οικονομικής τους προσφοράς και εύλογο διοικητικό κόστος, ώστε να εξασφαλιστεί ένα εύλογο ποσό

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

λειτουργικού κόστους, το οποίο θα καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους και να μην τίθεται σε κίνδυνο η καλή εκτέλεση της σύμβασης και η εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων. Παράλληλα θα αντιστοιχεί στις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης και θα καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης, όπως είναι η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, το κόστος Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, το κόστος διαχείρισης προσωπικού.

Εξάλλου κατά πάγια νομολογία του ΣτΕ, η οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου έχει κριθεί ότι «δεν μπορεί κατά κοινή αντίληψη να συντίθεται μόνο από το κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού που θ' απασχοληθεί στην παροχή των επίμαχων υπηρεσιών φυλάξεως, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μη θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (βλ. Ε.Α. 675/2002, 272/2008, 1257, 1262 1297, 1299/2009, 970/2010, βλ. και Ε.Α. 187/2013). Σε περίπτωση, επομένως, κατά την οποία κατά τη διακήρυξη απαιτείται ο συνυπολογισμός στην οικονομική προσφορά και ενός ευλόγου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των επίμαχων υπηρεσιών, η αναθέτουσα Αρχή οφείλει να εξετάσει, αν υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, εν όψει και των τυχόν παρεχόμενων από τον διαγωνιζόμενο επί του θέματος διευκρινίσεων, το προσφερόμενο από αυτόν ποσοστό διοικητικού κόστους είναι εύλογο, εις τρόπον ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτελέσεως της υπό σύναψη συμβάσεως (β'. Ε.Α. 187/2013)».

(Δ). Στην υπό κρίση περίπτωση, η εταιρία «...» στην οικονομική της προσφορά αναφέρει ότι το ύψος του διοικητικού κόστους ανέρχεται στο ποσό των 120, 00 ευρώ ετησίως πλέον ΦΠΑ, ήτοι 10, 00 ευρώ μηνιαίως πλέον ΦΠΑ.

Όμως, το ως άνω ποσό δεν καλύπτει τα ελάχιστα απαιτητά κόστη από τις προδιαγραφές της διακήρυξης και συγκεκριμένα:

- Το Κόστος έκδοσης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και διατήρησης αυτής ποσού 50, 00 ευρώ (2 τρίμηνα),
- Το κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

εκτέλεσης ποσού 175, 00 ευρώ,

• Το κόστος τεχνικού ασφαλείας και ιατρού ασφαλείας ποσού 250, 00 ευρώ, καθώς και λοιπά διοικητικά κόστη.

Άρα τα συνολικά κόστη κατ' ελάχιστο ανέρχονται περίπου στο ποσό των 475, 00 ευρώ ετησίως.

Επομένως, και γι' αυτό το λόγο, όφειλε η αναθέτουσα αρχή κατά δέσμια αρμοδιότητα να αποκλείσει την προσφορά της εταιρείας «...» λόγω παράβασης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθώς και όρων που έχει θέσει η διακήρυξη επί ποινή απόρριψης προσφοράς δεδομένου ότι η οικονομική της προσφορά θα καθίστατο ζημιογόνος με το μη συνυπολογισμό εύλογου διοικητικού κόστους [...].».

14. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει αυτολεξεί τα κάτωθι: « [...]Για τους λόγους απόρριψης της οικονομικής προσφοράς που προβάλλονται από την εταιρεία ... επισημαίνουμε:

A) Για τον πρώτο λόγο απόρριψης περί εσφαλμένου υπολογισμού των τετραγωνικών μέτρων ανά άτομο, στον πίνακα οικονομικής προσφοράς που συμπληρώθηκε από την εταιρεία ... αναγράφεται πέραν του απαιτούμενου από την διακήρυξη έξι (6) άτομα και ο πραγματικός (φυσική παρουσία) συνολικός αριθμός των ατόμων που θα απασχοληθούν, δηλαδή εννέα (9) άτομα.

Ο υπολογισμός των τετραγωνικών ανά άτομο έχει γίνει όχι βάσει των έξι ατόμων που αναφέρονται στην προδικαστική προσφυγή, αλλά βάσει των ατόμων με φυσική παρουσία δηλαδή όχι 210τ.μ. /6 άτομα = 35 τ.μ. για εσωτερικούς χώρους και 50 στρέμματα/ 6 άτομα = 8,333 στρέμματα για εξωτερικούς χώρους, αλλά 210τ.μ. /9 άτομα = 23,33 τ.μ. για εσωτερικούς χώρους και 50 στρέμματα/ 9 άτομα = 5,56 στρέμματα για εξωτερικούς χώρους.

Περαιτέρω, εφόσον ο αριθμός των ατόμων που ζητείται ήταν συγκεκριμένος και δεν είναι ανάλογος των τετραγωνικών, κρίθηκε ότι τα εννέα άτομα που θα απασχοληθούν στο έργο καλύπτουν τις κατ'εβδομάδα προβλεπόμενες από την διακήρυξη ώρες απασχόλησης.

B) Για τον δεύτερο λόγο απόρριψης, αναφέρουμε ότι η Υπηρεσία μας δεν είναι σε θέση να γνωρίζει λεπτομερώς τις παραμέτρους υπολογισμού του διοικητικού κόστους της κάθε εταιρείας και η διακήρυξη δεν προέβλεπε

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

αναφορά σε αυτές. Επομένως, δεν ετίθετο βάσιμος λόγος απόρριψης της προσφοράς εξαιτίας του ύψους του διοικητικού κόστους. [...].».

15. Επειδή η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της ισχυρίζεται αυτολεξεί τα κάτωθι: « [...]Β. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π.

ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ, ΑΒΑΣΙΜΗ, ΑΝΑΛΗΘΗΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΠΑΡΑΠΕΙΣΤΙΚΗ Η ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ

Διότι η υπό κρίση προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. της εταιρείας «...» είναι μη νόμιμη, αβάσιμη, όλως αναληθής και σκοπίμως παραπειστική γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να απορριφθεί ως τέτοια για τους παρακάτω νόμιμους, βάσιμους και αληθείς λόγους:

Β1. ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ, ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΑΒΑΣΙΜΗ ΚΑΙ ΕΣΦΑΛΜΕΝΗ Η ΑΙΤΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑΣ -ΕΧΟΥΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΕΙ ΤΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ, ΩΣ ΦΥΣΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ, ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ -ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΝΟΜΙΜΗ Η ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΣ, Η ΟΠΟΙΑ ΠΛΗΡΟΙ ΑΠΟΛΥΤΑ ΤΙΣ ΕΠΙ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ ΠΛΗΡΩΣ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΑΥΤΗΝ

Διότι η εταιρεία μας έχει υπολογίσει νομίμως και προσηκόντως τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, για το σύνολο των απασχολούμενων εργαζομένων, ως φυσική παρουσία, για την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου.

Εξάλλου, η Διακήρυξη ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙ ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ ΣΗΜΕΙΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ των τετραγωνικών μέτρων. Αντιθέτως, η προσφεύγουσα όλως αυθαιρέτως προβαίνει στον υπολογισμό των τετραγωνικών μέτρων ανά άτομο, χωρίς να περιλαμβάνει και να προσμετρά το συνολικό αριθμό εργαζομένων που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση του έργου, όπως εμφανίζεται στη σελίδα 14 της προσφυγής της. Και τούτο καθώς τόσο η Διακήρυξη όσο και το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 ζητούν υποχρεωτικά και επί ποινή αποκλεισμού την υποβολή από τους συμμετέχοντες ενός και μόνον αριθμού για την αποτύπωση των τετραγωνικών

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

μέτρων καθαρισμού ανά άτομο που θα απασχοληθεί στο συνολικό υπό ανάθεση έργο. Ως εκ τούτου η εταιρεία μας έχει καταρτίσει νομίμως και ορθώς την οικονομική της προσφορά, δηλώνοντας στα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 αφενός τον συνολικό αριθμό ατόμων που θα χρησιμοποιηθούν, ως φυσική παρουσία για την εκτέλεση του έργου και αφετέρου τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο που αντιστοιχούν για τον ανωτέρω συνολικό αριθμό εργαζομένων.

Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου Οικονομική Προσφορά /Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» σελίδα 41 της διακήρυξης προβλέπεται ρητά το εξής:

«Η προσφερόμενη τιμή δίδεται υποχρεωτικά σε ευρώ και πρέπει να προκύπτει με σαφήνεια από την οικονομική προσφορά, η οποία πρέπει να είναι διαμορφωμένη σύμφωνα με όσα ζητούνται από την παρούσα διακήρυξη.

Στην προσφορά τους οι υποψήφιοι, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι (θα επισυνάπτεται αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι).

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. Για λόγους σύγκρισης με ίσους όρους όλων των προσφορών τα φυσικά πρόσωπα που αυτοαπασχολούνται (ατομικές επιχειρήσεις, εταίροι, διαχειριστές ή μέλη Δ.Σ. Α.Ε.) οφείλουν σε κάθε περίπτωση κατά την οποία θα προσφέρουν εργασία στη σύμβαση να υπολογίσουν αμοιβή βάσει της ελάχιστης προβλεπόμενης από το νόμο.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. Για λόγους σύγκρισης με ίσους όρους όλων των προσφορών τα φυσικά πρόσωπα που αυτοαπασχολούνται (ατομικές επιχειρήσεις, εταίροι, διαχειριστές ή μέλη Δ.Σ. Α.Ε.) οφείλουν σε κάθε περίπτωση κατά την οποία θα προσφέρουν εργασία στη σύμβαση να

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

υπολογίσουν οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τις προβλεπόμενες κρατήσεις ΕΦΚΑ.

□ στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο»

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013, που διέπει τον υπό κρίση διαγωνισμό, προβλέπεται επί λέξει:

«1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.

στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.»

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

Από την αδιάστικτη γραμματική διατύπωση των όρων της διακήρυξης και του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, προκύπτει ρητά η υποχρέωση των συμμετεχουσών εταιρειών να αναφέρουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους, μεταξύ άλλων, τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο για τον καθαρισμό των χώρων του υπό ανάθεση έργου.

Ωστόσο, τόσο η διακήρυξη με αριθμό ... όσο και η διάταξη του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, δεν εξειδικεύουν σε κανένα σημείο τον τρόπο υπολογισμού των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο. Η μοναδική απαίτηση που αναφέρεται από τις εν λόγω διατάξεις είναι η επί ποινή αποκλεισμού δήλωση των συμμετεχόντων στον υπό κρίση διαγωνισμό των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού που αντιστοιχούν σε κάθε άτομο που θα απασχοληθεί κατά την εκτέλεση του έργου.

Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρεία μας δήλωσε στην οικονομική της προσφορά τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο απασχόλησης στο υπό κρίση έργο, λαμβάνοντας υπόψιν αφενός τα τετραγωνικά μέτρα όλων των εξωτερικών και εσωτερικών χώρων του ... που πρέπει να καθαριστούν και αφετέρου το σύνολο των ατόμων που θα απασχολήσουμε για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας όλων των εξωτερικών χώρων του ..., οδοστρώματος, πεζοδρομίου, πρανή κατά μήκος του οδοστρώματος (έκτασης 50 στρεμμάτων περίπου), καθώς και των γραφείων κεντρικού κτιρίου ελέγχων και WC προσωπικού (170 τ.μ.) και των Περιπτέρων – Container ελέγχου των λωρίδων εισόδου και εξόδου από τη χώρα (40 τ.μ. περίπου). Ως εκ τούτου προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι τα δηλωθέντα άτομα που θα απασχολήσουμε καλύπτουν πλήρως τον καθαρισμό ολόκληρης της επιφάνειας των εξωτερικών και εσωτερικών χώρων του ....

Πιο ειδικά, με δεδομένο ότι κάθε εργαζόμενος απασχολείται 5 ημέρες την εβδομάδα, ενώ η παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού απαιτείται για 7 ημέρες την εβδομάδα, δηλώσαμε σε ξεχωριστό κεφάλαιο της οικονομικής μας προσφοράς, τα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν.3863/2010, ήτοι τόσο των αριθμό των ατόμων που θα απασχολήσουμε συνολικά, ως φυσική παρουσία, όσο και τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο στο ..., ως εμφανίζεται ακολούθως:

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ... ΓΙΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑ (12) ΜΗΝΩΝ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΑΥΤΩΝ (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ, ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΑ ΚΑΙ ΑΡΓΙΕΣ)

□ Η επιφάνεια που πρέπει να καθαριστεί, σύμφωνα με το Παράρτημα 1 της διακήρυξης είναι 50 στρέμματα εξωτερικών χώρων και 210 τ.μ. εσωτερικών χώρων (170 τ.μ. γραφείων κεντρικού κτιρίου και WC προσωπικού + 40 τ.μ. Περιπτέρων – Container).

Από το εν λόγω Παράρτημα 1 της διακήρυξης προβλέπονται και οι ώρες απασχόλησης για την εκτέλεση του έργου, ήτοι θα απαιτηθεί 6 άτομα 4ωρης απασχόλησης ανά ημέρα (Δευτέρα – Κυριακή).

Ως εκ τούτου, ο αριθμός των ατόμων που απαιτείται να απασχοληθούν για την εκτέλεση των εργασιών καθαρισμού του ... είναι 6 άτομα χ 7 ημέρες εκτέλεσης του έργου την εβδομάδα / 5 ημέρες εργασίας την εβδομάδα ενός πενήτημερου εργαζόμενου = 8,4 απασχολούμενα άτομα ή 9 άτομα φυσική παρουσία.

Επομένως, η εταιρεία μας δήλωσε ότι για τον καθαρισμό του ..., στον οποίο θα απασχοληθούν συνολικά 9 άτομα ως φυσική παρουσία, τα τετραγωνικά μέτρα που αντιστοιχούν ανά άτομο ανέρχονται στα 5,56 στρέμματα για τους εξωτερικούς χώρους και 23,33 τ.μ. για τους εσωτερικούς χώρους του , καθώς 50 στρέμματα η συνολική επιφάνεια των εξωτερικών χώρων του ... / 9 άτομα που θα απασχοληθούν συνολικά στην εκτέλεση του έργου = 5,56 στρέμματα καθαρισμού εξωτερικών χώρων ανά άτομο και 210 τ.μ. η συνολική επιφάνεια των εσωτερικών χώρων του ... / 9 άτομα που θα απασχοληθούν συνολικά στην εκτέλεση του έργου = 23,33 τ.μ. καθαρισμού εσωτερικών χώρων ανά άτομο.

Ως εκ τούτου ο δηλωθέν αριθμός τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο καλύπτει πλήρως ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ των 50 στρεμμάτων και ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ των 210 τ.μ. του ... από το ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΟΥΝ.

Συνεπώς, η συνολική αιτίαση της προσφεύγουσας είναι όλως μη νόμιμη και αβάσιμη, ερειδομένη σε όλως παράνομη και εσφαλμένη προϋπόθεση, καθώς η διακήρυξη κατά περίπτωση προβλέπει απασχόληση ορισμένου

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

αριθμού ατόμων για 7ήμερη εργασία, όπως επί παραδείγματι απασχόληση 6 ατόμων για 7ήμερη εργασία, πλην όμως η πρόβλεψη αυτή δεν συνεπάγεται εργασία 6 ατόμων σε 7 ημέρες για τους συγκεκριμένους μήνες στο ..., αλλά αντίθετα εργασία για 9 άτομα με φυσική παρουσία, σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο. Ως εκ τούτου, ο υπολογισμός της προσφοράς μας είναι σύμφωνος με την εργατική νομοθεσία διαιρώντας τα τετραγωνικά μέτρα τόσο των εξωτερικών χώρων όσο και των εσωτερικών χώρων του ... με τον πραγματικό αριθμό που θα απασχοληθούν σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία, ενώ αντίθετα οι υπολογισμοί της προσφεύγουσας είναι όλως παράνομοι και παραβιάζουν την εργατική νομοθεσία καθόσον λαμβάνουν ανεπίτρεπτα ως προϋπόθεση την εργασία των ίδιων 6 ατόμων για 7 ημέρες, ενώ θα όφειλαν να κάνουν τον υπολογισμό των τετραγωνικών μέτρων ανά άτομο λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά κατά το εργατικό δίκαιο άτομα που θα απασχοληθούν. Γι' αυτό το λόγο η προσφεύγουσα προβαίνει στη διαίρεση 50 στρέμματα : 6 άτομα και 210 τ.μ. : 6 άτομα, ο οποίος υπολογισμός της προσφεύγουσας παραβιάζει το εργατικό δίκαιο, ενώ αντίθετα όφειλε να υπολογίσει 50 στρέμματα : 9 άτομα και 210 τ.μ. : 9 άτομα, που είναι τα νόμιμα κατά το εργατικό δίκαιο άτομα που θα απασχοληθούν για 7 ημέρες στο ....

Ως εκ τούτου, η αιτίαση της προσφεύγουσας δεν είναι μόνον αβάσιμη και μη νόμιμη, αλλά και παραβιάζει κατάφωρα τη διακήρυξη αλλά και το ίδιο το εργατικό δίκαιο, πολλώ δε μάλλον ο υπολογισμός των τμ/άτομο της προσφεύγουσας παραβιάζει την ίδια την οικονομική της προσφορά που έχει υπολογίσει περισσότερα άτομα από όσα άτομα χρησιμοποιεί για τον υπολογισμό των τμ/άτομο. Κατ' αυτόν τον τρόπο όχι μόνον η αιτίασή της είναι μη νόμιμη αλλά και η ίδια η προσφορά της προσφεύγουσας καθίσταται και ασαφής και αντιφατική.

Επομένως, όπως αδιαμφισβήτητα αποδεικνύεται από την ανωτέρω ανάλυση, η οικονομική μας προσφορά περιλαμβάνει τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο για την καθαριότητα των εξωτερικών και εσωτερικών χώρων του ..., ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΩΣ την επιφάνεια του ... που πρέπει να καθαριστεί από το ΣΥΝΟΛΟ των ατόμων που θα απασχοληθούν κατά την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου και ως εκ τούτου η οικονομική μας προσφορά συμμορφώνεται πλήρως και επαρκώς με τα

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

απαιτούμενα εκ της διακηρύξεως και εκ της νομοθεσίας που διέπει αυτήν (άρθρο 68 του Ν. 3863/2010).

Επειδή κατά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο την Αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζομένους, επιβάλλεται δε να προσδιορίζονται επακριβώς σ' αυτή τα προς συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Εν όψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελαχίστων όρων συμμετοχής που διέπουν τη διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων, κατά το πνεύμα τόσο της κοινοτικής όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνο τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη κρίσιμης ιδιότητας για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό. Επομένως, δεν είναι, κατ' αρχήν, νόμιμος ο αποκλεισμός διαγωνιζομένου λόγω μη προσκομίσεως δικαιολογητικών διαφορετικών των προβλεπομένων στις σχετικές διατάξεις της διακηρύξεως, ή συμπλήρωση στοιχείων δικαιολογητικών, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς, τα οποία όμως δεν προβλέπονται στις διατάξεις αυτές. (βλ. ΕΑ ΣτΕ 615/2010, 90/2010, κ.ά. πρβλ. ΣτΕ (Δ' Τμ.) 3703/2010, ΣτΕ 1329, 1616, 1619/2008)

Επειδή ΚΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (βλ. ΑΕΠΠ 1189/2019, 692/2019) έχει κριθεί ότι, οι διαγωνιζόμενοι απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού να αναφέρουν ρητώς στην προσφορά τους τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο. Τούτων δοθέντων, εκ των επίμαχων όρων της διακήρυξης ουδόλως ορίζονται και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού τα ελάχιστα τ.μ. που πρέπει να καθαρίζονται ανά άτομο. Αντιθέτως οι διαγωνιζόμενοι ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΕΥΧΕΡΩΣ να προβαίνουν στον υπολογισμό των ζητούμενων κατά το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 και τον όρο 2.4.4. της διακήρυξης τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο.

Επισημαίνεται, πάντως, η ανωτέρω αντικειμενική νομική σύνδεση, δεν πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια πως ο αριθμός των τετραγωνικών

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

μέτρων ανά εργαζόμενο δεν μπορεί να τροποποιηθεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης, ανάλογα με τον αριθμό των υπαλλήλων, ως φυσικών παρουσιών, κατά τις εκάστοτε προσαρμογές του προγράμματος καθαριότητας που αποφασίζει η αναθέτουσα αρχή.

Επειδή εν προκειμένω, η οικονομική μας προσφορά πληροί απόλυτα τις απαιτήσεις της διακήρυξης και της διάταξης του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, δεδομένου ότι η διακήρυξη ΔΕΝ ΖΗΤΑ ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ ΣΗΜΕΙΟ συγκεκριμένο ελάχιστο αριθμό τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο. Αντιθέτως, η οικονομική μας προσφορά, ακολουθώντας κατά γράμμα τις επιταγές της διακήρυξης και της νομοθεσίας που διέπει αυτήν, υπολόγισε ρητά τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο, λαμβάνοντας υπόψη τον ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΟΥΜΕ για την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου, τα οποία θα καλύψουν πλήρως την καθαριότητα σε ΟΛΟΚΛΗΡΗ την επιφάνεια των εξωτερικών και εσωτερικών χώρων του ....

Επομένως η υποβληθείσα οικονομική μας προσφορά καλύπτει πλήρως και επαρκώς τα ζητούμενα εκ της διακηρύξεως, είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει αυτήν, και ως εκ τούτου θα πρέπει η υπό κρίση προσφυγή της εταιρείας «...» να απορριφθεί στο σύνολο της.

B2. ΑΝΥΠΟΣΤΑΤΟΣ, ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΔΗΛΩΣ ΑΒΑΣΙΜΟΣ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑ ΠΕΡΙ ΜΗ ΣΥΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΥΛΟΓΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ -ΤΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΟΣΟΥ 120,00 € ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΕΠΑΡΚΕΣ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΡΕΙ ΑΠΑΡΕΓΚΛΙΤΑ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

Διότι, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δήθεν το δηλωθέν ποσό της εταιρείας μας για διοικητικό κόστος δεν μπορεί να καλύψει το κόστος για την εκτέλεση του έργου καθαριότητας του ... και κατ' επέκταση ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε δήθεν να απορρίψει την οικονομική μας προσφορά.

Ωστόσο η εν λόγω αιτίαση της προσφεύγουσας είναι παντελώς αβάσιμη, αυθαίρετη, μη νόμιμη και αναληθής, καθώς η εταιρεία μας υπέβαλε ό,τι ακριβώς απαιτεί η διακήρυξη με αριθμό ..., ήτοι διοικητικό κόστος, το οποίο

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

είναι εύλογο, καλύπτει πλήρως και επαρκώς τις δαπάνες μας για την ομαλή εκτέλεση του έργου.

Πιο ειδικά, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 παράγραφος 1, ορίζονται ρητά το κάτωθι:

«1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.

στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.

Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.»

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών», σελίδα 42 της διακήρυξης, ορίζεται ρητά το εξής:

«...Επίσης οικονομικός φορέας υποχρεωτικά θα αναφέρει στην προσφορά του: εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, δεν θα υπολογισθεί η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%. Στο διοικητικό κόστος περιλαμβάνεται και κάθε τακτική ή έκτακτη δαπάνη που έχει χαρακτήρα εφάπαξ καταβολής και δεν επιβαρύνει ποσοστιαία την εργατική αμοιβή. Τα ποσά και τα ποσοστά δεν μπορούν να είναι μηδενικά, αλλά εύλογα και να μπορούν να εξηγηθούν ικανοποιητικά. Η προσφορά απορρίπτεται αν το εργολαβικό κέρδος θέτει σε κίνδυνο την ορθή εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τους κανόνες της κοινής πείρας και λογικής, των συναλλακτικών ηθών και της επιστήμης.»

Από την αδιάσπικτη γραμματική διατύπωση του ανωτέρω νόμου, καθώς και από τους όρους της διακήρυξης με αριθμό ..., προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες σε δημόσιο διαγωνισμό, και δη στον υπό κρίση διαγωνισμό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ..., οφείλουν να υπολογίζουν με την υποβολή της οικονομικής τους προσφοράς εύλογο διοικητικό κόστος, ώστε να εξασφαλιστεί ένα εύλογο ποσό λειτουργικού κόστους, το οποίο θα καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους και να μην τίθεται σε κίνδυνο η καλή εκτέλεση της σύμβασης και η εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων. Η διακήρυξη μάλιστα του υπό κρίση διαγωνισμού, ρητά απαιτεί για την υποβολή οικονομικής προσφοράς και τον υπολογισμό εύλογου διοικητικού κόστους των συμμετεχουσών εταιρειών, το οποίο ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΗΔΕΝΙΚΟ.

Άλλωστε οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία των ρητών απαιτήσεων της διακήρυξης και της νομοθεσίας, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το νόμο και με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς και η οποία επιβάλλει τη στενή ερμηνεία των όρων της διακήρυξης (πρβλ. Ε.Α. Σ.Τ.Ε 1260/2008, 817/2008, 1229/2007 και 26/2007).

Διότι κατά το πνεύμα τόσο της κοινοτικής όσο και της εθνικής νομοθεσίας επιβάλλεται για λόγους ασφάλειας, διαφάνειας και ισότητας όλοι οι όροι της Διακήρυξης να ερμηνεύονται στενά και τυπικά, χωρίς περιθώρια

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

διασταλτική ερμηνείας και ιδιαίτερα ερμηνείας που έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το γράμμα της Διακήρυξης.

Εν προκειμένω, υποβάλλαμε τον πίνακα της οικονομικής μας προσφοράς για τον εν λόγω διαγωνισμό, συμπεριλαμβάνοντας, όπως απαιτείτο τόσο από τη διακήρυξη όσο και από την εργατική νομοθεσία, διοικητικό κόστος. Το ποσό που αποτελεί τη δαπάνη μας για το διοικητικό κόστος εκτέλεσης του υπό κρίση έργου ανέρχεται στο ποσό των 120,00 € ετησίως, το οποίο είναι απολύτως εύλογο για την εκτέλεση των υπό ανάθεση υπηρεσιών και ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΗΔΕΝΙΚΟ, όπως απαρέγκλιτα απαιτεί η διακήρυξη στο άρθρο 2.4.4 αυτής.

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣ

Διότι η εταιρεία μας με βάση την επιχειρηματική της δραστηριότητα, την όλο αυξανόμενη ανάπτυξή της, το κύρος και τη φήμη της, έχει δημιουργήσει άριστη και άρτια σχέση με τα τραπεζικά ιδρύματα, όπως με την «...».

Πιο συγκεκριμένα, δυνάμει της εξαιρετικής πελατειακής σχέσης που έχουμε αναπτύξει με τα τραπεζικά ιδρύματα, όπως για παράδειγμα με την «...», επιβαρυνόμαστε με ελάχιστο κόστος προμήθειας για την έκδοση εγγυητικών επιστολών.

Συνάμα λόγω της άριστης συνεργασίας μας, τα τραπεζικά ιδρύματα μας χορηγούν υψηλότατα όρια πιστοδοτικής ικανότητας (άνω του 1.000.000,00 € συνολικά), το οποίο αποτελεί επιστέγασμα της άριστης και καθημερινής συνεργασίας μας με τις εν λόγω τράπεζες.

Στην υπό κρίση περίπτωση, η προμήθεια για την έκδοση Ε/Ε συμμετοχής, ποσού 1.760,00 € για το ΤΜΗΜΑ 2, ανέρχεται στο ποσοστό 0,40 % ανά αδιαίρετο τρίμηνο.

Ως εκ τούτου για την υπό ανάθεση σύμβαση το κόστος εγγυητικής επιστολής συμμετοχής μηνιαίως ανέρχεται στο εξής ποσό:

Ε/Ε συμμετοχής: 1.760,00 € χ 0,40 % το τρίμηνο = 7,04 € το τρίμηνο χ 2 τρίμηνα ισχύος μέχρι την ολοκλήρωση του διαγωνισμού = 14,08 € ετησίως.

Όσον αφορά την έκδοση Εγγυητικής Καλής Εκτέλεσης της σύμβασης, η εταιρεία μας έχει προγραμματίσει σε περίπτωση που αναδειχθεί Ανάδοχος του υπό ανάθεση έργου, να την εκδώσει από το Ταμείο Παρακαταθηκών και

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

Δανείων, με ελάχιστη προμήθεια, δεδομένου ότι για την έκδοση γραμματίου σύστασης παρακαταθήκης καταβάλλονται δικαιώματα κατά τη σύσταση 5% επί του ποσού παρακατάθεσης (με ανώτερο ποσό τα 30,00 €).

Ως εκ τούτου για την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, ποσού 3.431,00 € (68.620,00 € προσφερόμενο τίμημα χ 5 %), το κόστος έκδοσης γραμματίου παρακαταθήκης ανέρχεται στο ποσό των 3.431,00 € χ 5 τοις χιλίοις = 17,16 €.

Επομένως, η εταιρεία μας έχει προβεί στις κατάλληλες ενέργειες προκειμένου να επιβαρύνεται με το ελάχιστο κόστος προμήθειας έκδοσης εγγυητικών επιστολών, το οποίο ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 31,24 € ετησίως.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΑΤΡΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕ

Διότι, δεν επιβαρυνόμαστε με επιπρόσθετο κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας καλύπτονται από τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας με την ανώνυμη εταιρεία «...» που έχουμε ήδη υπογράψει για την εν γένει λειτουργία της εταιρείας μας.

Ειδικότερα, συνήψαμε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας με την ανώνυμη εταιρεία «...», διάρκειας ενός έτους, με ετήσια αμοιβή το ποσό των 1.185,00 € για τεχνικό ασφαλείας και το 1.600,00 € για ιατρό εργασίας, οι οποίες καλύπτουν πλήρως όλους τους εργαζόμενους στην εταιρεία μας, με αποτέλεσμα να μην απαιτείται για κάθε νέο έργο που αναδεικνύεται η εταιρεία μας ανάδοχος η πρόσληψη ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας.

Ως εκ τούτου, για τους 434 εργαζόμενους που απασχολούσε η εταιρεία μας, η αναλογία του κόστους παροχής υπηρεσιών ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας ανέρχεται στο ποσό των 1.185,00 € + 1.600,00 € = 2.785,00 € / 434 εργαζόμενοι = 6,42 € ετήσιο κόστος ανά εργαζόμενο. Για το λόγο αυτό, για τα 9 άτομα, ως φυσική παρουσία, που θα απασχοληθούν στο έργο καθαρισμού του ..., θα απαιτηθεί κόστος παροχής υπηρεσιών ιατρού

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

εργασίας και τεχνικού ασφαλείας που αντιστοιχεί στο ποσό των 9 άτομα x 6,42 € ετήσιο κόστος ανά εργαζόμενο = 57,78 € ετησίως.

Συνεπώς, η εταιρεία μας έχει προβεί στις κατάλληλες ενέργειες προκειμένου να επιβαρύνεται με ελάχιστο κόστος τεχνικού ασφαλείας – ιατρού εργασίας, το οποίο ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 57,78 € ετησίως.

Εξάλλου, η εταιρεία μας είναι άρτια οργανωμένη και έχει επανδρωθεί με το απαιτούμενο διοικητικό προσωπικό αλλά και με έμπειρο και κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουμε. Διαθέτουμε ικανά στελέχη και αυτοτελή τμήματα που καλύπτουν αφενός τις εξειδικευμένες και διαρκώς εξελισσόμενες ανάγκες της εσωτερικής λειτουργίας της εταιρείας (διευθύνων σύμβουλος, διοικητικός διευθυντής, διευθυντής παροχής υπηρεσιών καθαρισμού, διευθυντής προσωπικού, νομικό τμήμα, εμπορικό τμήμα, λογιστήριο, εκπαιδευτικό κέντρο) και αφετέρου τις ανάγκες για την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση των υπηρεσιών καθαρισμού και υλοποίηση των έργων (διευθυντής υπηρεσιών καθαρισμού, διευθυντής προσωπικού, επόπτες). Λόγω δε της ύπαρξης ιδιαίτερα πεπειραμένου και εξειδικευμένου προσωπικού, του οποίου οι δαπάνες μισθοδοσίας και λειτουργίας ήδη καλύπτονται από την εκτέλεση πλείστων έργων, που ήδη έχουμε αναλάβει, η εταιρεία μας για το υπό κρίση έργο δεν θα χρειαστεί να προσλάβει επιπλέον προσωπικό ούτε να καλύψει νέες δαπάνες εργασίας και διοικητικής λειτουργίας επιπλέον των ήδη διοικητικών υπευθύνων και των ήδη καλυμμένων και εξοφλημένων διοικητικών δαπανών από τις παράλληλες ήδη αποπληρωμένες παρασχεθείσες υπηρεσίες της εταιρείας μας σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Επιπλέον, πέρα από το ανθρώπινο δυναμικό η εταιρεία μας διαθέτει έναν πλήρη τεχνικό εξοπλισμό που την καθιστά ικανή να ανταποκριθεί αποτελεσματικά ακόμη και στα πιο απαιτητικά έργα. Στην αποθήκη της εταιρείας μας υπάρχει πλεόνασμα υλικών προς άμεση διάθεση στους χώρους εκτέλεσης των υπηρεσιών, είτε αυτά αφορούν σε μηχανοκίνητο ηλεκτρονικό εξοπλισμό, είτε αφορούν σε άλλα αναγκαία μέσα, (ενδεικτικά αναφέρουμε στολές προσωπικού, μέσα ατομικής προστασίας, βιβλία συμβάντων κλπ).

Παράλληλα, η συμμετοχή μας όλα αυτά τα χρόνια σε δημόσιους διαγωνισμούς και η επιτυχής ανάληψη και διεκπεραίωση έργων μέσα από την

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

παραπάνω διαδικασία έχει προσδώσει στην εταιρεία μας πολύτιμη εμπειρία και ικανότητα την οποία αξιοποιούμε καθημερινά παρέχοντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες. Μελετούμε επισταμένα τις ιδιαίτερες ανάγκες του εκάστοτε χώρου και διατυπώνουμε ειδικό πρόγραμμα και εγχειρίδιο παροχής υπηρεσιών για κάθε έργο παρέχοντας τα απαιτούμενα υλικά μέσα και ανθρώπινο δυναμικό.

Άλλωστε λόγω της αυξημένης οικονομικής δραστηριότητας και της οικονομικής επιφάνειας της εταιρείας μας έχουμε επιτύχει ιδιαίτερα συμφέρουσες συμφωνίες με τραπεζικά ιδρύματα και ασφαλιστική εταιρεία αφενός για την έκδοση κάθε εγγυητικής επιστολής συμμετοχής που χρειαζόμαστε για την συμμετοχή μας σε δημόσιους διαγωνισμούς και για την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων και αφετέρου για την έκδοση ετήσιου ασφαλιστηρίου συμβολαίου αστικής ευθύνης που καλύπτει το σύνολο των έργων που εκτελεί και πρόκειται να εκτελέσει η εταιρεία μας. Σημειωτέον δε, ότι από το δηλωθέν εύλογο διοικητικό κόστος ποσού 120,00 € ετησίως, απομένει το ποσό των 30,98 € ετησίως (120,00 € - 31,24 € - 57,78 €) για κάθε άλλη τυχόν διοικητική δαπάνη που επιβαρύνει την υπό ανάθεση σύμβαση

Ως εκ τούτου, το διοικητικό κόστος της προσφοράς μας είναι όχι μόνο απόλυτα νόμιμο αλλά και εύλογο καθώς το υποβληθέν διοικητικό κόστος της προσφοράς μας ανταποκρίνεται στις ανάγκες του έργου αλλά και είναι άκρως ανταγωνιστικό έναντι εταιρειών με μικρότερο κύκλο εργασιών, καθώς η εταιρεία μας είναι πλήρως οργανωμένη με τρόπο που δύναται να καλύψει τις ανάγκες του εν λόγω έργου χωρίς να χρειαστεί να υπάρξουν πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις αναφορικά με όλους τους προαναφερθέντες ανθρώπινους, υλικούς ή τεχνικούς πόρους και συνεπώς όλως νομίμως και ευλόγως χωρίς επιπλέον επιβάρυνση της προσφοράς μας αλλά και κυρίως χωρίς επιπλέον επιβάρυνση του Ελληνικού Δημοσίου.

Επειδή ελλείπει συγκεκριμένης αναφοράς των επιμέρους στοιχείων που αφορούν το ποσοστό διοικητικού κόστους, τα αναλώσιμα, το εργολαβικό κέρδος και τις κρατήσεις στην οικονομική προσφορά, θα πρέπει ερμηνευτικά να συναχθεί ότι αρκεί τα στοιχεία αυτά να έχουν υπολογιστεί κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς που υποβάλλεται (ΕΑΑΔΗΣΥ Απόφαση 565/2013). Η δε έννοια του «εύλογου ποσοστού διοικητικού

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

κόστους», συνιστά αόριστη νομική έννοια με προσδιοριστικό ρόλο στην οικονομική προσφορά, το συγκεκριμένο περιεχόμενο της οποίας κρίνεται ανά περίπτωση, χωρίς να υφίσταται κάποιο συγκεκριμένο όριο για τη διάγνωση της πλήρωσής της, αφού ο προσδιορισμός εύλογου διοικητικού και εργολαβικού κέρδους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του προσφέροντος ο οποίος είναι ελεύθερος να διαμορφώσει την οικονομική προσφορά του κατά την ελεύθερη κρίση του, αναλαμβάνοντας και το βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς του (βλ. ΔΕφΛαρ 19/2011).

Επειδή ΚΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ της χώρας, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (και φύλαξης) στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο -και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις, ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (πρβλ. ΣτΕ 198/2013, ΔΕφ Θεσσαλ. 344/2012, ΕλΣυν VI Τμ. 150/2014), το κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζομένου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, ενώ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΩΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΟΧΙ ΜΗΔΑΜΙΝΟ, η δε προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό αναλώσιμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (βλ. ΔΕφΘεσσαλ 339/2013)

Επειδή ΚΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (βλ. ΑΕΠΠ 1454/2019) εφόσον οικονομική προσφορά συμμετέχοντος οικονομικού φορέα δεν φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, συνακόλουθα, νομίμως η αναθέτουσα αρχή δεν καλεί τον εν λόγω οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις κατά το άρθρο 88 του Ν. 4412/2016.

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

Επομένως η υποβληθείσα προσφορά μας καλύπτει πλήρως και επαρκώς τα ζητούμενα εκ της διακηρύξεως και εκ του νόμου, δεδομένου ότι το διοικητικό κόστος ποσού 120,00 € που δηλώσαμε είναι εύλογο, καθώς ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΗΔΕΝΙΚΟ, όπως επί ποινή αποκλεισμού απαιτεί η διακήρυξη, και καλύπτει πλήρως τις ανάγκες εκτέλεσης της σύμβασης, με αποτέλεσμα η σχετική αίτηση προσφεύγουσας να είναι παντελώς αβάσιμη, μη νόμιμη, ανυπόστατη, αόριστη και αυθαίρετη και ως εκ τούτου θα πρέπει να απορριφθεί η προσφυγή της εταιρείας «...» στο σύνολό της. [...]

16. Επειδή στο άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...]

17. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης ...περιέχουν ιδίως : [...ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...].».

18. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 91 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 [...].».

19. Επειδή το άρθρο 92 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : « [...] 5. Ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης και ανεξάρτητα από το είδος της διαδικασίας που επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή: α) η αναθέτουσα αρχή, ζητά από τους οικονομικούς φορείς να αναφέρουν υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης, στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τις πληροφορίες/στοιχεία των σημείων α΄ έως στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και β) οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, στην προσφορά τους να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες/στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010.[...]».

20. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

21. Επειδή στο άρθρο 360 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής.

2. Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων του Τίτλου 3 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων των αναθετουσών αρχών.

3. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής κατά τη διαδικασία της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων εκτός από την προδικαστική προσφυγή της παραγράφου 1».

22. Επειδή το άρθρο 68 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» του ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α), ορίζει ότι: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας [...] στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων [...].».

23. Επειδή σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «[...] 1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης

Ο παρών ανοικτός διεθνής μειοδοτικός διαγωνισμός, διενεργείται με σκοπό την επιλογή αναδόχου ή αναδόχων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (CPV ...) για την κάλυψη των αναγκών των ...: α) ..., β) ... και γ) ... χωρικής αρμοδιότητας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ..., για χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών δηλαδή για το έτος 2021.

Κριτήριο κατακύρωσης θα είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής και συγκεκριμένα βάσει της συνολικά (και για τους δώδεκα μήνες) χαμηλότερης προσφερόμενης τιμής σε ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.) για κάθε τμήμα (1 ή 2 ή 3) .

Το ποσό της προσφοράς ανά τμήμα, επί ποινή αποκλεισμού, δεν πρέπει να υπερβαίνει την προϋπολογισθείσα αξία αυτού σύμφωνα με το κάτωθι πίνακα 1.

Οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να υποβάλουν προσφορά για ένα, δυο ή και για τα τρία τμήματα, αυτή θα αφορά την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας όπως ορίζεται στο Παράρτημα 1 της παρούσας. Δεν επιτρέπονται οι εναλλακτικές προσφορές και οι αντιπροσφορές [...].2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα:

(α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα.

(β) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά [...].2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

□ Η προσφερόμενη τιμή δίδεται υποχρεωτικά σε ευρώ και πρέπει να προκύπτει με σαφήνεια από την οικονομική προσφορά, η οποία πρέπει να είναι διαμορφωμένη σύμφωνα με όσα ζητούνται από την παρούσα διακήρυξη.

□ Στην προσφορά τους οι υποψήφιοι, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν εκτός των άλλων, τα εξής:

□ α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

□ β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

□ γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι (θα επισυνάπτεται αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι).

□ δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. Για λόγους σύγκρισης με ίσους όρους όλων των προσφορών τα φυσικά πρόσωπα που αυτοαπασχολούνται (ατομικές επιχειρήσεις, εταίροι, διαχειριστές ή μέλη Δ.Σ. Α.Ε.) οφείλουν σε κάθε περίπτωση κατά την οποία θα προσφέρουν εργασία στη σύμβαση να υπολογίσουν αμοιβή βάσει της ελάχιστης προβλεπόμενης από το νόμο.

□ ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. Για λόγους σύγκρισης με ίσους όρους όλων των προσφορών τα φυσικά πρόσωπα που αυτοαπασχολούνται (ατομικές επιχειρήσεις, εταίροι, διαχειριστές ή μέλη Δ.Σ. Α.Ε.) οφείλουν σε κάθε περίπτωση κατά την οποία θα προσφέρουν εργασία στη σύμβαση να υπολογίσουν οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τις προβλεπόμενες κρατήσεις ΕΦΚΑ.

□ στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο [...] Επίσης οικονομικός φορέας υποχρεωτικά θα αναφέρει στην προσφορά του: εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, δεν θα υπολογισθεί η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%. Στο διοικητικό κόστος περιλαμβάνεται και κάθε τακτική ή έκτακτη δαπάνη που έχει χαρακτήρα εφάπαξ καταβολής και δεν επιβαρύνει ποσοστιαία την εργατική αμοιβή. Τα ποσά και τα ποσοστά δεν μπορούν να είναι μηδενικά, αλλά εύλογα και να μπορούν να εξηγηθούν ικανοποιητικά. Η

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

προσφορά απορρίπτεται αν το εργολαβικό κέρδος θέτει σε κίνδυνο την ορθή εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τους κανόνες της κοινής πείρας και λογικής, των συναλλακτικών ηθών και της επιστήμης.

□ Οι τιμές των προσφορών δεν μπορούν να μεταβάλλονται κατά τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και εάν ζητηθεί παράταση της διάρκειας της προσφοράς, οι υποψήφιοι προμηθευτές δεν δικαιούνται, κατά τη γνωστοποίηση της συγκατάθεσής τους στην παράταση αυτή, να υποβάλλουν νέους πίνακες τιμών ή να τροποποιήσουν τους αρχικούς

□ Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται σε καμία περίπτωση

□ Το εργολαβικό κέρδος δεν μπορεί να αυξηθεί κατά τη διάρκεια παροχής των υπηρεσιών λόγω οποιασδήποτε μείωσης άλλων λειτουργικών εξόδων. Σε αυτήν την περίπτωση θα γίνεται περικοπή της αμοιβής του αναδόχου ίση με τη σχετική μείωση.

□ Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 γ) υπερβαίνει τον προϋπολογισμό (χωρίς ΦΠΑ) του κάθε τμήματος της παρούσας.

□ Εναλλακτικές προσφορές ή αντιπροσφορές δεν γίνονται δεκτές και αν υποβληθούν απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Η Οικονομική Προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά επί ποινή απορρίψεως στον (υπό)φάκελο «Οικονομική Προσφορά».

Στον ηλεκτρονικό φάκελο της οικονομικής προσφοράς θα πρέπει να περιλαμβάνονται τέσσερα αρχεία Συγκεκριμένα Α) Ηλεκτρονική προσφορά Β) Συμπληρωμένα και ψηφιακά υπογεγραμμένο, ανάλογα με το τμήμα, υπόδειγμα υπολογισμού της προσφοράς Γ) Έγγραφο στο οποίο θα αναφέρεται λεπτομερώς και με βάση την ισχύουσα νομοθεσία τόσο ο τρόπος υπολογισμού του εργατικού κόστους και η ανά μήνα αμοιβή για κάθε έναν εκ των δώδεκα μηνών, όσο και κατάσταση για την προϋπηρεσία και τη σύμβαση στην οποία υπάγεται έκαστος των εργαζομένων που θα χρησιμοποιηθούν Δ) Αντίγραφα συλλογικών συμβάσεων στις οποίες υπάγονται οι εργαζόμενοι.

Αναλυτικά:

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

A) Προσφορά του συστήματος: συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στη συνέχεια, το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή .pdf, το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο .pdf. Εφόσον, η οικονομική προσφορά δεν έχει αποτυπωθεί στο σύνολό της στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο προσφέρων επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία. Η προσφορά θα δοθεί για το σύνολο των δώδεκα μηνών χωρίς Φ.Π.Α.

B) Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω.:

Για την αποτύπωση τους θα πρέπει επί ποινή απορρίψεως να συμπληρωθεί, να υπογράψει ψηφιακά και να υποβληθεί για κάθε τμήμα της παρούσας ο αντίστοιχος Πίνακας (A για τα τμήματα 1 και 3 και B για το τμήμα 2) του Παραρτήματος 2 με την ονομασία «Υποδείγματα Οικονομικής Προσφοράς». Τα σχετικά αρχεία θα υπάρχουν και σε μορφή doc μαζί με τα υπόλοιπα αρχεία σε κάθε έναν από τους ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ [.....]

Η τελική συνολική τιμή (χωρίς ΦΠΑ) του υποδείγματος της έντυπης οικονομικής προσφοράς θα ταυτίζεται με αυτήν που θα συμπληρωθεί στην ηλεκτρονική προσφορά και θα αποτελεί και την αμοιβή για την παροχή των υπηρεσιών του στην Αναθέτουσα Αρχή. Σε αντίθετη περίπτωση η προσφορά θα απορρίπτεται.

Γ) Επιπροσθέτως, θα υποβληθεί έγγραφο ψηφιακά υπογεγραμμένο στο οποίο θα περιλαμβάνονται

i) λεπτομερώς και αναλυτικά ο τρόπος υπολογισμού του εργατικού κόστους με βάση την ισχύουσα νομοθεσία (θα γίνει αναφορά σε όλα τα στοιχεία υπολογισμού του κόστους, όπως στις προσαυξήσεις λόγω εργασίας

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

τις Κυριακές/αργίες, στο ακριβές κόστος αναπλήρωσης, στον τρόπο υπολογισμού του επιδόματος αδείας, Χριστουγέννων, Πάσχα, σε τυχόν κόστη υπερεργασίας κ.τ.λ., σε κωδικούς πακέτων κάλυψης ή κατηγορίες ασφάλισης). Στο έγγραφο θα αναγράφεται υποχρεωτικά και η αμοιβή για κάθε μήνα από τους δώδεκα η οποία και θα χρησιμοποιηθεί για την τιμολόγηση σε περίπτωση ανάδειξης του προσφέροντος ως ανάδοχου. Το άθροισμα της αμοιβής (χωρίς Φ.Π.Α.) των δώδεκα μηνών θα συμφωνεί ως ποσό με το ποσό που θα συμπληρωθεί στην ηλεκτρονική αλλά και στην έντυπη προσφορά.

και ii) κατάσταση για την προϋπηρεσία και τη σύμβαση στην οποία υπάγεται έκαστος των εργαζομένων που θα χρησιμοποιηθούν

Δ) Επιπροσθέτως, οφείλουν να επισυνάπτουν στην προσφορά τους αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας, στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι

Σε περίπτωση μη υποβολής ή κατά παρέκκλιση, των απαιτήσεων της διακήρυξης, υποβολής δικαιολογητικών του υποφακέλου «Οικονομική Προσφορά», η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Δεν αναγνωρίζεται, δεν θεραπεύεται εκ των υστέρων και οδηγεί υποχρεωτικά σε απόρριψη της προσφοράς η εκ παραδρομής υποβολή δικαιολογητικών της οικονομικής προσφοράς στον (υπο) φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά». Ομοίως, δεν αναγνωρίζεται, δεν θεραπεύεται εκ των υστέρων και οδηγεί σε απόρριψη της προσφοράς (λόγω μη εύρεσης κατά την ηλεκτρονική αποσφράγιση του (υπο) φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά»), η εκ παραδρομής υποβολή δικαιολογητικού συμμετοχής ή δικαιολογητικού της τεχνικής προσφοράς στον υποφάκελο «Οικονομική Προσφορά» [...].2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς,

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας [...]**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Αναλυτική περιγραφή φυσικού αντικειμένου (Τετραγωνικά μέτρα, εγκαταστάσεις καθαρισμού, προγράμματα καθαριότητας) και πίνακας συμμόρφωσης [...]**A. Τετραγωνικά Μέτρα των ... [...]**Τμήμα 2: ...**
...:

Καθαριότητα όλων των εξωτερικών χώρων του , οδοστρώματος, πεζοδρομίου, πρανή κατά μήκος του οδοστρώματος, έκτασης 50 στρεμμάτων περίπου

- Γραφεία κεντρικού κτιρίου ελέγχων και WC προσωπικού 170 τ.μ.
- Περίπτερα – Container ελέγχου των λωρίδων εισόδου και εξόδου από τη χώρα, 40 τ.μ. περίπου,[...]B. Πρόγραμμα Καθαριότητας ... [...]

ΤΜΗΜΑ 2			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ... ΓΙΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑ (12) ΜΗΝΩΝ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΑΥΤΩΝ (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ, ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΑ ΚΑΙ ΑΡΓΙΕΣ)			
Για κάθε ημέρα του ως άνω διαστήματος το ωράριο εργασίας και ο προτεινόμενος αριθμός ατόμων τα οποία και κατ' ελάχιστον πρέπει να απασχολούνται είναι ο εξής			
A/A	Περιγραφή Εργασιών	Ωράριο Εργ.	Άτομα
1	WC εισόδου στη χώρα -συλλογή απορριμμάτων από εξωτερικούς χώρους, πρανή και χώρους πρασίνου - περίπτερα ελέγχου.	07 - 15.00	Κατ' ελάχιστον ένα άτομο ή εναλλακτικά δυο ή περισσότερα
2	WC εξόδου στη χώρα -συλλογή απορριμμάτων από εξωτερικούς χώρους, πρανή και χώρους πρασίνου - περίπτερα ελέγχου	07 - 15.00	Κατ' ελάχιστον ένα άτομο ή εναλλακτικά δυο ή περισσότερα
3	Κεντρικό κτίριο ελέγχου, WC προσωπικού, περίπτερα ελέγχου	09 - 13.00	1

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

4	Συντήρηση καθαριότητας στα WC εισόδου και εξόδου- περιβάλλοντα χώρου	15.0 19.00	-	1
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ 16 ΩΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΔΥΟ, ΤΕΣΣΕΡΑ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΤΟΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΩΣ ΔΥΟ (2) ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΤΕΤΡΩΡΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ (12) ΜΗΝΩΝ				

[.....]ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2– Υποδείγματα οικονομικής προσφοράς Προς:

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ....

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ /ΤΜ. ...

Υποδείγματα Πίνακα Οικονομικής Προσφοράς

Σύμφωνα με τη αρ. ... Διακήρυξη διενέργειας ανοικτού διεθνή μειοδοτικού διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στις εγκαταστάσεις των ...: 1)...., 2)... και 3)... – ... – ..., για το έτος 2021 [.....]

ΠΙΝΑΚΑΣ Β		
ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ 2 (... ..)		
Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
...		
ΓΙΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΩΝ		
Συνολικός Αριθμός εργαζομένων που θα απασχοληθούν ανά ημέρα		
Ωρες εργασίας ανά ημέρα και ημέρες εργασίας ανά εβδομάδα αναλυτικά για κάθε έναν από τους εργαζομένους που θα απασχοληθούν καθ' όλη την συμβατική περίοδο		
Συνολικές Ώρες εργασίας για την παροχή των υπηρεσιών για όλο το συμβατικό διάστημα		
Τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο		
Συλλογική Σύμβαση Εργασίας Εργαζομένων (να επισυναφθεί αντίγραφο)		
Β. ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΣ
Ύψος του προϋπολογισμένου ποσού πάσης φύσεως νόμιμων αποδοχών (περιλαμβάνεται το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων) για όλη την συμβατική περίοδο		
Ύψος του προϋπολογισμένου ποσού για επίδομα αδείας, δώρο Χριστουγέννων - Πάσχα και κόστος αντικατάστασης, (περιλαμβάνεται το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων) για όλη την συμβατική περίοδο		
Ύψος εργοδοτικών εισφορών για δώδεκα μήνες		
Ύψος εισφοράς για τον ειδικό λογαριασμό παιδικών κατασκηνώσεων		
Συνολικό εργατικό κόστος για όλη την συμβατική περίοδο		
Γ. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΟΣΤΟΣ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΣ
Διοικητικό κόστος παροχής των υπηρεσιών		
Κόστος Αναλωσίμων		
Εργολαβικό κέρδος		

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

ΝΟΜΙΜΕΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ¹⁵		
(B+Γ) Αμοιβή αναδόχου για δώδεκα (12) μήνες χωρίς ΦΠΑ		

Η παρούσα οικονομική προσφορά ισχύει μέχρι και τριακόσιες ημέρες (300) ημέρες από την επομένη της διενέργειας του διαγωνισμού. Δηλώνω ότι αποδέχομαι πλήρως και ανεπιφύλακτα όλους τους όρους της Διακήρυξης.

.....(Τόπος)..... (Ημερομηνία)

Ο προσφέρων Υπογραφή

(Ονοματεπώνυμο)

Σφραγίδα Εταιρείας»[....]».

24. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

25. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

26. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης

---

¹⁵ Επισημαίνεται ότι: κατά την εκκαθάριση των τιμολογίων θα εφαρμοστούν οι προβλεπόμενες κρατήσεις στην παράγραφο 5.1 της Διακήρυξης 1/20) Κατά τον υπολογισμό δεν θα ληφθεί υπόψη ο φόρος παρακράτησης εισοδήματος 8%

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

27. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

28. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

29. Επειδή οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης (βλ. ΕΣ 133/2008, Πράξη, Τμ. VI) με στόχο την επίτευξη πλήρους διαφάνειας και προστασίας του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2263/2011, 2016/2010, Τμ. VI).

30. Επειδή σε συνέχεια των ως άνω σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχής της τυπικότητας, είχε κριθεί κατά το προγενέστερο θεσμικό καθεστώς ότι όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες προκύπτει το αντίθετο, με συνέπεια, ελλείψει αντίθετης ρητής διάταξης, τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν τον τρόπο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (Ελ. Συν. VI Τμήμα, Απόφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009), πολλώ, δε, μάλλον όταν υφίσταται ρητή πρόβλεψη ότι συγκεκριμένος όρος τίθεται επί ποινή αποκλεισμού.

31. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

32. Επειδή η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

33. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου....*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

34. Επειδή, ως έχει παγίως κριθεί, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η προσφορά υπολείπεται του ελαχίστου εργοδοτικού κόστους, απορρίπτεται κατά τα ως άνω και επιπροσθέτως επειδή παραβιάζονται οι αρχές προστασίας του ανόθευτου ανταγωνισμού, της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας. (ΔΕφΑθ 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣτΕ, ΔΕφΑθ 427/2011, 512/2011).

35. Επειδή η προσφεύγουσα στον πρώτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής υποστηρίζει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας θα έπρεπε να έχει απορριφθεί διότι έχει υπολογίσει εσφαλμένα τα τετραγωνικά μέτρα ανά άτομο αναφέροντας ότι αντιστοιχούν 5,56 στρέμματα ανά άτομο για εξωτερικούς χώρους και 23,33 τμ ανά άτομο για εσωτερικούς χώρους, ενώ, κατά τη Διακήρυξη, τα ελάχιστα άτομα είναι 1 άτομο τετράωρης πρωινής απασχόλησης για κτιριακούς χώρους, 2 άτομα οκτάωρης πρωινής απασχόλησης για κτιριακούς και εξωτερικούς χώρους και 1 άτομο τετράωρης απογευματινής απασχόλησης για κτιριακούς και εξωτερικούς χώρους και, ως

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

εκ τούτου, για τους εσωτερικούς χώρους αντιστοιχούν 105 τμ ανά άτομο (210 τμ/2 άτομα) και για τους εξωτερικούς χώρους 25 στρέμματα ανά άτομο (50 στρέμματα/2 άτομα). Εξάλλου, κατά την προσφεύγουσα η οποία επικαλείται την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας σε έτερη διαγωνιστική διαδικασία για τον ίδιο λόγο, ακόμα κι αν γινόταν ο υπολογισμός χωρίς να διαχωριστούν οι βάρδιες, η παρεμβαίνουσα δήλωσε ότι θα απασχολήσει 6 άτομα ημερησίως πότε τα τετραγωνικά μέτρα θα επιμερίζονταν σε κάθε εργαζόμενο $210\text{τμ}/6= 35$ τμ για τους εσωτερικούς χώρους και 50 στρέμματα/ $6=8,333$ στρέμματα για τους εξωτερικούς χώρους. Επομένως, σε κάθε περίπτωση, δηλώνεται ότι θα καθαρίζονται ημερησίως λιγότερα τετραγωνικά από τα προβλεπόμενα.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι όλοι οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό έχουν υπογράψει υπεύθυνη δήλωση ότι αποδέχονται πλήρως και ανεπιφύλακτα όλους τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και των παραρτημάτων της και ότι η παρεμβαίνουσα στην οικονομική της προσφορά υπολόγισε τα τετραγωνικά μέτρα ανά άτομο με βάση τον αριθμό των ατόμων που θα απασχολήσει (φυσική παρουσία) και όχι με βάση του απαιτούμενου από τη Διακήρυξη αριθμού, δηλαδή, $210\text{τ.μ.}/9$ άτομα = $23,33$ τ.μ. για εσωτερικούς χώρους και 50 στρέμματα/ 9 άτομα = $5,56$ στρέμματα για εξωτερικούς χώρους. Περαιτέρω, εφόσον ο αριθμός των ατόμων που ζητείται ήταν συγκεκριμένος και δεν είναι ανάλογος των τετραγωνικών, κρίθηκε ότι τα εννέα άτομα που θα απασχοληθούν στο έργο καλύπτουν τις κατ'εβδομάδα προβλεπόμενες από την διακήρυξη ώρες απασχόλησης.

Εξάλλου, στην παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι στην οικονομική της προσφορά υπολόγισε τα τετραγωνικά μέτρα ανά άτομο με βάση τον αριθμό των ατόμων που θα απασχολήσει (φυσική παρουσία) και όχι με βάση του απαιτούμενου από τη Διακήρυξη αριθμού, ότι η Διακήρυξη δεν απαιτεί σε κανένα σημείο συγκεκριμένο τρόπο υπολογισμού των τετραγωνικών μέτρων ανά άτομο και ότι όλως αυθαιρέτως η προσφεύγουσα υπολογίζει τα τετραγωνικά μέτρα χωρίς να προσμετρά τον συνολικό αριθμό εργαζομένων που θα απασχοληθούν για την εκτέλεση της σύμβασης, ενώ ισχυρίζεται ότι τα δηλωθέντα άτομα που θα απασχολήσει καλύπτουν

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

πλήρως τον καθαρισμό ολόκληρης της επιφάνειας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα διατείνεται ότι τα άτομα που απαιτούνται για να εκτελεστεί η σύμβαση είναι 9 άτομα φυσική παρουσία σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία και, συνακόλουθα, ο υπολογισμός των τετραγωνικών μέτρων ανά άτομο είναι σύμφωνος με την εργατική νομοθεσία και καλύπτει πλήρως την επιφάνεια που πρέπει να καθαριστεί από το σύνολο των ατόμων που θα απασχοληθούν σε αντίθεση με τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας.

36. Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 2.4.4 προβλέπεται ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να δηλώσουν στην οικονομική προσφορά τους, επί ποινή αποκλεισμού, τα στοιχεία του άρθρου 68 του ν. 3863/2010, στα οποία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, ήτοι τα τετραγωνικά μέτρα που θα καθαρίζουν τα άτομα που θα απασχολούνται στους χώρους εργασίας. Προς το σκοπό δε αυτό οι συμμετέχοντες οφείλουν να συμπληρώσουν τον Πίνακα Β του Παραρτήματος 2 της διακήρυξης για το Τμήμα 2 και τον .... Περαιτέρω, στο Παράρτημα 1 της διακήρυξης παρατίθενται ανά αφενός μεν τα τετραγωνικά μέτρα των κτιριακών εγκαταστάσεων που πρέπει να καθαριστούν, αφετέρου το πρόγραμμα καθαριότητας στο οποίο αναφέρεται και ο κατ' ελάχιστον απαιτούμενος αριθμός ατόμων που πρέπει να απασχολούνται καθημερινά. Ειδικότερα, ως προς το Τμήμα 2, οι υπηρεσίες καθαριότητας αφορούν όλους τους εξωτερικούς χώρους του , οδοστρώματος, πεζοδρομίου, πρανή κατά μήκος του οδοστρώματος, έκτασης 50 στρεμμάτων περίπου καθώς και τα Γραφεία κεντρικού κτιρίου ελέγχων και WC προσωπικού 170 τ.μ. και τα Περίπτερα – Container ελέγχου των λωρίδων εισόδου και εξόδου από τη χώρα, 40 τ.μ. περίπου. Πέραν τούτου, απαιτείται να απασχοληθούν καθημερινώς τους για διάστημα 12 μηνών, ένα άτομο κατ' ελάχιστον για το WC εισόδου στη χώρα -συλλογή απορριμμάτων από εξωτερικούς χώρους, πρανή και χώρους πρασίνου – περίπτερα ελέγχου και ένα άτομο κατ' ελάχιστον για το WC εξόδου στη χώρα -συλλογή απορριμμάτων από εξωτερικούς χώρους, πρανή και χώρους πρασίνου – περίπτερα ελέγχου οχτώωρης απασχόλησης και ένα άτομο για το Κεντρικό κτίριο ελέγχου, WC

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

προσωπικού, περίπτερα ελέγχου και ένα άτομο για τη Συντήρηση καθαριότητας στα WC εισόδου και εξόδου- περιβάλλοντα χώρου, τετράωρης απασχόλησης. Επομένως, εκ των προαναφερθέντων όρων της διακήρυξης προκύπτει ότι ανά άτομο καθημερινώς για το Τμήμα 2 αντιστοιχούν τα ακόλουθα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού: εξωτερικοί χώροι 50 στρέμματα/2 άτομα καθημερινώς=25 στρέμματα/άτομο και εσωτερικοί χώροι 210 τμ/2 άτομα καθημερινώς=105 τμ/άτομο.

Ο δε ορθός αριθμός των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο απαιτείται να δηλωθεί, επί ποινή αποκλεισμού, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι υπηρεσίες καθαριότητας θα παρασχεθούν καθημερινώς επί του συνόλου των αναφερόμενων εξωτερικών χώρων και κτιριακών εγκαταστάσεων που εντάσσονται στο αντικείμενο του διαγωνισμού και, άρα, δεν θα παραλείπονται από την καθημερινή παροχή των υπηρεσιών κάποιοι χώροι. Σημειωτέον ότι, στον Πίνακα Β του Παραρτήματος 2 της διακήρυξης γίνεται αναφορά σε συνολικό αριθμό εργαζομένων που θα απασχοληθούν ανά ημέρα στον και ουδόλως απαιτείται να δηλωθεί ο πραγματικός αριθμός των εργαζομένων που θα απασχοληθούν καθ' όλη την προβλεπόμενη διάρκεια της σύμβασης κατά τις απαιτήσεις της εργατικής νομοθεσίας λόγω πενθήμερης εργασίας.

37. Επειδή, όπως προκύπτει από την επισκόπηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας προκύπτει ότι έχει υποβάλει τον Πίνακα Β του Παραρτήματος 2 της διακήρυξης στον οποίο στο πεδίο «Τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο» αναγράφονται 5,56 στρέμματα ανά άτομο για εξωτερικούς χώρους & 23,33 τ.μ. ανά άτομο για εσωτερικούς χώρους. Συνεπώς, βάσει των εκτεθέντων στην προηγούμενη σκέψη, η παρεμβαίνουσα έχει αναγράψει εσφαλμένως τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο υπολογίζοντας 9 άτομα τα οποία απαιτούνται, κατά την εργατική νομοθεσία για την εκτέλεση της σύμβασης και όχι με βάση τα άτομα που θα απασχολούνται καθημερινά. Αβασίμως δε η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι η διακήρυξη δεν αναφέρει τον τρόπο υπολογισμού των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο καθώς, όπως έχει ήδη εκτεθεί, στον Πίνακα Β της οικονομικής προσφοράς απαιτείται

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

να δηλωθεί ο αριθμός των εργαζομένων που θα απασχοληθούν ανά ημέρα και, άρα, το εν λόγω μέγεθος αποτελεί τη βάση υπολογισμού του αριθμού των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο ο οποίος πρέπει να δηλωθεί σε έτερο πεδίο του ίδιου Πίνακα. Πέραν τούτου, τυχόν αποδοχή του ισχυρισμού της παρεμβαίνουσας ότι ο ορθός τρόπος υπολογισμού των τετραγωνικών μέτρων ανά άτομο πρέπει να ερείδεται επί του πραγματικού αριθμού των ατόμων που θα απασχοληθούν στον εν λόγω ... σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία, θα είχε ως αποτέλεσμα τη μη πλήρωση της απαίτησης της διακήρυξης να καλύπτεται το σύνολο των τετραγωνικών μέτρων των εξωτερικών χώρων και των κτιριακών εγκαταστάσεων που πρέπει να καθαριστούν από τα άτομα που απαιτούνται καθημερινώς να παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Συγκεκριμένα, για τον ... του επίμαχου Τμήματος 2, εφόσον κατά την παρεμβαίνουσα σε έκαστο άτομο αντιστοιχούν για τους εξωτερικούς χώρους 5,56 στρέμματα καθαρισμού και λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνολική έκταση καθαρισμού είναι 50 στρέμματα και απαιτούνται, κατά δήλωσή της, 6 άτομα 4ωρης εργασίας καθημερινώς, τότε τα εν λόγω άτομα θα καθαρίζουν κάθε ημέρα $6 \times 5,56$ στρέμματα = 33,36 στρέμματα τα οποία υπολείπονται προφανώς του συνόλου της έκτασης των εξωτερικών χώρων οι οποίοι απαιτείται να καθαρίζονται καθημερινώς. Ομοίως, για τους εσωτερικούς χώρους, $6 \times 23,33$ τμ = 139,98 τμ, ήτοι υπολείπονται των προβλεπόμενων από τη διακήρυξη τετραγωνικών μέτρων επί των οποίων πρέπει να παρασχεθούν υπηρεσίες καθαρισμού από τα εν λόγω άτομα, καθώς τα τετραγωνικά μέτρα των εσωτερικών χώρων οι οποίοι απαιτείται να καθαρίζονται καθημερινώς είναι 210 τμ. Εξάλλου, κατά τη Διακήρυξη, ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, απαιτούνται κατ'ελάχιστον 2 άτομα για τους εξωτερικούς χώρους και 2 άτομα για τους εσωτερικούς, πλήρους και μερικής απασχόλησης αντίστοιχα, ήτοι συνολικά 4 άτομα. Επομένως, με βάση τα απαιτούμενα στη Διακήρυξη, ο υπολογισμός των τετραγωνικών θα έπρεπε, κατ'αρχήν να γίνει ως εξής: 210 τμ / 2 άτομα = 105 τμ και 50 στρέμματα / 2 άτομα = 25 στρέμματα. Ωστόσο, δοθέντος ότι η Διακήρυξη παρέχει την εναλλακτική απασχόλησης αντί ενός, 2 ατόμων ή και περισσοτέρων, δεν αντιβαίνει τους όρους της Διακήρυξης η καθημερινή απασχόληση 6 ατόμων 4ωρης εργασίας, ως δηλώνει η παρεμβαίνουσα, η

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

οποία πάντως δεν υπολόγισε τα τετραγωνικά ούτε με βάση τον δηλωθέντα αριθμό των καθημερινώς απασχολούμενων ατόμων. Επομένως, εκ των προαναφερθέντων συνάγεται ότι ο τρόπος υπολογισμού που υιοθετεί η παρεμβαίνουσα ως προς τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο δεν είναι νόμιμος, καθώς αντιβαίνει τους όρους της διακήρυξης και άρα η αναθέτουσα αρχή όφειλε κατά δέσμια αρμοδιότητα και σύμφωνα με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης να απορρίψει την προσφορά της. Ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

38. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω αναλυθέντα, ο μη ορθός υπολογισμός των τετραγωνικών μέτρων ανά άτομο που θα απασχοληθεί καθημερινώς στην οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας παρέχει αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της και, για το λόγο αυτό, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση του δεύτερου λόγου της υπό εξέταση προσφυγής (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007. Βλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49).

39. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

40. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

41. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

42. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στη σκέψη 40, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την με αριθμ. πρωτ. 19054/25.05.2020 απόφαση της αναθέτουσας αρχής, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου ποσού εξακοσίων (600) ευρώ.

Αριθμός απόφασης: 861 /2020

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 13 Ιουλίου 2020 και εκδόθηκε στις 27 Ιουλίου 2020 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη, υπογραφόμενη για την έκδοση αυτής, από την προεδρεύουσα του 6ου Κλιμακίου κατά τον χρόνο της έκδοσης, δυνάμει του άρθ. 365 παρ. 7 του ν. 4412/2016 και του άρθ. 18 παρ. 3 του ΠΔ 39/2017.

**Η Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΑ ΘΕΜΕΛΗ**

**Η Γραμματέας
ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΟΥΓΚΑ**